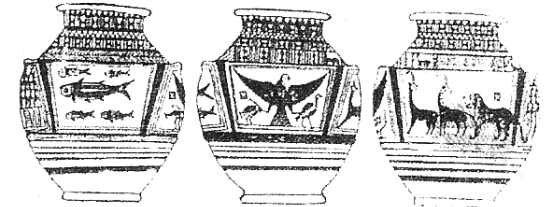

سفال ۶۰۰۰ ساله ((مظهر سه قدرت))

در آذر ماه ۱۳۳۹ طی کاوش های منطقه ی جلیان ظرف سفالین بزرگی متعلق به هزاره چهارم پیش از میلاد به دست آمد. از خصوصیات این ظرف نقوش قابل توجه آن در سه مجلس می باشد. این نقوش شامل ممله ی شیر به دو غزال، عقابی که دو پرنده را در پنگال خود دارد و نهنگی که در میان چهار ماهی قرار گرفته است. طبق گفته ی آقای فریدون توالی از پژوهشگران ایرانی، ممله ی شیر به غزال مرملة بدوی نقش برآمسته شیر و گاو عهد هفامنشی است و نقوش این ظرف نشان گر نیروهای سه گانه زمینی، هوایی و دریایی می باشد و آن را مربوط به تمدن های سومر و عیلام دانسته است.

به گفته ی پیر دو میرو شچی ظروف مکشوفه در جلیان با ظروف شوش شباهت بسیار دارد. شکل عمومی آنان تمم مرغی و نقوش آنها میوانات، پرندگان، فطوط هندسی، مثلث ها، فطوط موازی، شکسته و غیره می باشد و به نظر می رسد که تپه ی جلیان مدود شرقی تمدن شوش و گورهای آن متعلق به هزاره دوم و سوم پیش از میلاد باشد.

According to the clay tablets of Persepolis which have been transcribed by Professor George Cameroon, name of "Fasa" has been Bashia or Paseh in Achamenian (Hakhamaneshian) era The term, Bashia or Paseh has gradually changed into Pasa which Arabs pronounced and so named as Fasa.

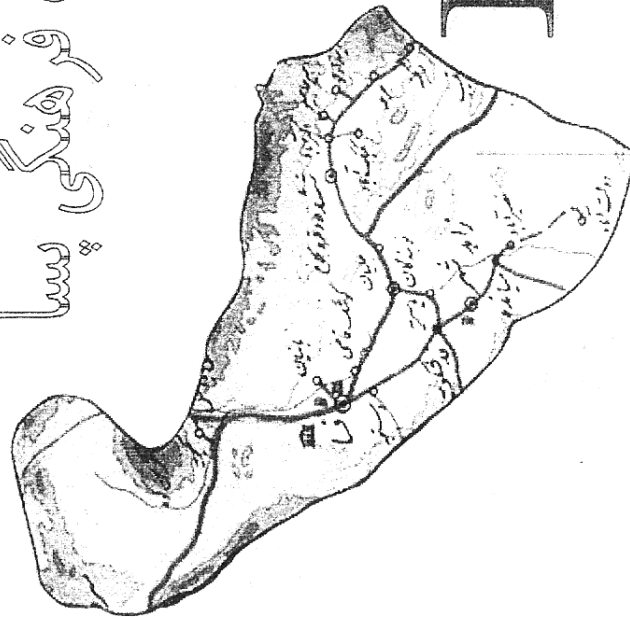
According to inscriptions and books, ancient history of Fasa goes back to a mythical period. Archiological objects found in the area dates back to prehistoric times (Stone Age), 3000 to 4000 B.C

مطابق و تنظیم از مرکز علمی شیرین Shirin-Center.Org

Fasa

فسا

انجمن دوستداران میراث فرهنگی پسا

تاریخچه

نام فسا به طوری که از الواح گلی تفت جمشید که توسط پروفیسور ژرژ کامرون فوایده شده بر می آید در زمان هفامنشیان باشیا یا پسه بوده است .

لفظ باشیا یا پسه بتدریج به پسا تبدیل شده است و اعراب آن را به صورت فسا معرب نموده اند

در کتاب مجمل التواریخ که به سال ۵۷۰ هجری قمری تالیف شده بنای شهرستانی بنام رامشاسان را به گشتاسب نسبت داده شده و نوشته است که اکنون فسا فوایده می شود و این همان است که ممزه در کتاب سنی ملوک الارض رام و شناسقان ضبط کرده و آن را فسا دانسته است فرصت الدوله در کتاب آثار العجم در این باره گفته است :

بعضی نوشته اند این شهر را پسا ، پسر طهمورث بنا نهاده چه طهمورث پند پسر داشته است به نامهای جم، شیراز، استخر و پسا و اینان هر یک در فارس شهری به نام خود بنا کرده اند

و به گفته پروفیسور هارولد بیلی این نام یعنی پسا ممکن است به معنای جای سکونت یا اردوگاه باشد

به هر حال طبق آثار و اشیاء بدست آمده از کاوشهای باستان شناسان و گفته های مورخان قدمت شهرستان فسا به پیش از تاریخ بر می گردد و در صمت آن هیچ گونه شکی وجود ندارد و در طول تاریخ منطقه ای آباد و پر رونق بوده است.

آثار تاریخی شهرستان فسا

- تل ضماک

در ۳ کیلومتری جنوب شهرستان فسا تل فاسی بزرگی است که طبق گفته کارشناسان اروپایی و ایرانی ماوی آثار ما قبل تاریخ تا قرن ۴ هجری می باشد. طبق کاوش های محققان اروپایی (۱۹۳۶م) تعدادی ظروف سفالین پیش از تاریخ و اعصار بعد از آن بیرون آمده است که آبادی آن را تا دوران فلپای عباسی گواهی می دهد.

- تل نعلکی

در ۲ کیلومتری شمال روستای جلیان واقع گردیده است و ماوی آثار ما قبل تاریخ می باشد (دوران ما قبل عصر مبر صیقلی)

اشیاء بدست آمده از این منطقه در موزه پارس شیراز و موزه ایران باستان تهران موجود می باشد این تپه در سال ۱۳۱۳ شمسی توسط سر اورل استین کشف شده است.

- فنبد آتشکده

در ۲۰ کیلومتری شمال فسا، که در دوران ساسانی بنا شده و احتمالاً آتشکده و بناهایی در آنجا بوده است و اکنون بقایای آنها و آبنگیزی بزرگ موجود می باشد.

- تل سیاه

در ۳ کیلومتری جنوب غربی روستای یاسریه واقع شده است. دور تپه فندق می باشد. آثار بدست آمده از دوران باکون، هفامنشی و اسلامی است. این تپه در سال ۱۳۱۳ شمسی توسط سر اورل استین کشف شده است.

- تل سفید

در ۱ کیلومتری شمال غربی روستای هارون سکز واقع شده است. آثار بدست آمده از دوران تاریخی و اسلامی می باشد.

- تل مکو

در ۴۰ کیلومتری جنوب فسا - مهره و ۱۵ کیلومتری زاهد شهر به مهره واقع شده است روی تپه آثار برج و بارو و چاه سنگی به عمق ۲۵ متر وجود دارد.

اشیاء بدست آمده از پیش از تاریخ، هفامنشی، ساسانی و اسلامی است.

- تپه های گودبال

در ۱/۵ کیلومتری جنوب فرمن کوه واقع شده است، فنبد آتشکده در فاصله ۴ کیلومتری شمال شرق آن می باشد. این مجموعه تپه امتلاً هسته ی اولیه شکل گیری روستا های منطقه بوده و آثار بدست آمده پیش از تاریخ، تاریخی و اسلامی می باشد.

- تنگ مع و غار گبری

در ۱۸ کیلومتری شمال دهکده گلیان واقع شده است.

- تل نفودی

که در موالی روستای کوشک قاضی واقع گردیده است.

- تل شب انبو

در ۱ کیلومتری شرق روستای فیر آباد و ۳ کیلومتری شرق تل ضماک واقع شده است. آثار بدست آمده پیش از تاریخ و اسلامی می باشد.

- تل قصر فان

در ۱۳۰۰ متری شمال بخش نوبندگان واقع شده است. آثاری از بناهای فشتی و سنگی در آن موجود می باشد. اشیاء بدست آمده مربوط به دوران اسلامی است.

- مجموعه ی تپه های نوبندگان

در ۱۷ کیلو متر جاده فسا - داراب واقع شده است. شامل ۱۵ تپه بزرگ و کوچک است که تعدادی از آنها تفریب گردیده است. اشیاء بدست آمده از این مجموعه مربوط به دوران اسلامی می باشد.

- مجموعه تپه های شهردر

در ۱۵ کیلومتری شهرستان فسا و بین روستاهای فدشکویه و سنان قرار گرفته است و احتمالاً هسته ی اولیه ی شکل گیری روستا های منطقه بوده است. اشیاء بدست آمده از این منطقه مربوط به دوران اسلامی می باشد.

- تل شیخ مسین سوری

در ۱۵۰ متری جنوب غربی روستای میانده واقع شده است. بقایای یک اتاق در جبهه جنوب غربی تپه وجود دارد که به گفته اهالی، ممل قبر شیخ مسین سوری است ولی شواهدی بدست

نیامده است. آثار بدست آمده مربوط به دوران اسلامی می باشد.

- مجموعه تپه های قلعه کهنه و گود موردی

در ۲۰ کیلومتری شمال فسا و ۴۰۰ متری شرق جاده فسا - شیراز واقع شده است. آثار بدست آمده از این مجموعه مربوط به دوران اسلامی می باشد.

- امامزاده زاهد

در زاهد شهر واقع شده است و بنای آن مربوط به قرن ۸ هجری قمری می باشد که در ادوار بعدی تغییراتی در آن انجام شده، گنبد رفیع بر فضای چهار ضلعی آن از ویژگی های این بنا می باشد.

- عمارت کلاه فرنگی

این بنا متعلق به اواخر قاجار می باشد. دارای تزئینات چوبی و کاشیکاری های زیبایی است و در دوران مقلف استفاده های متعددی از آن شده است. به طور مثال می توان به محل توزیع اولین شناسنامه ها در فسا، اداره غله، شهر بانی و... نام برد.

- منزل مسن نژاد

این بنا در بافت قدیم شهر فسا، ممله شیخ آباد و روبروی مسجد شیخ آباد واقع شده است. قدمت بنا به اواخر دوران قاجار می رسد. از خصوصیات بارز آن اتاق آینه کاری آن می باشد.

- بقعه ی سید شمس الدین

در ۲۵ کیلومتری شرق فسا بر سر راه داراب واقع شده است. از وضع ظاهری آن به نظر می رسد مربوط به عهد صفوی یا پیش از آن باشد و در طول دوران فود تجدید بنا و مرمت گردیده است.

- تل فیر آباد

در ۲ کیلومتری جنوب غربی زاهد شهر واقع شده است. اشیاء بدست آمده از دوران باکون، هفامنشی و اسلامی می باشد.

- تل بزی الف و ب

در فاصله ۲ کیلومتری شرق زاهد شهر ۲ عدد تپه به فاصله ی ۶۰۰ متری از هم واقع شده اند اشیاء بدست آمده از دوران باکون، هفامنشی و اسلامی است. بیشتر آثار تل الف تاریخی و تل ب اسلامی می باشد.